

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU OY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

31.12.2016

SISÄLLYSLUETTELO:

Toimintakertomus
Tase
Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma
Liitetiedot
Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja
säilytystavoista
Päiväys ja allekirjoitukset

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU OY

Toimintakertomus 1.1. – 31.12.2016

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA

Vuosi 2016 oli Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy:n 20. toimintavuosi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2012 suorittama aloituspaikkojen leikkaus sekä ammattikorkeakoulujen rahoituksen leikkaaminen näkyivät vielä yhtiön tuloksessa. OKM:n perusrahoitus väheni noin 1,3 M€.

Ammattikorkeakoulujen arvonlisäverokäsittely on muuttunut siten, että vuoden 2014 alusta vain vuokrat olivat alv-vähennyskelpoisia ja 2015 alkaen kaikki arvonlisäveroa sisältävät kulut olivat vähennyskelpoisia. Tästä johtuen eri vuosien luvut eivät kaikilta osin ole suoraan vertailukelpoisia keskenään.

Taloudelliset tunnusluvut	KONSERNI			EMOYHTIÖ		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014
Liikevaihto	53 864 767	52 506 906	58 061 833	53 872 125	52 541 225	58 082 865
Liikevoitto	353 489	-4 400 109	26 634	358 519	-4 336 789	339 184
Liikevoitto % liikevaihdosta	0,7	-8,4	0,0	0,7	-8,3	0,6
Palkat ja palkkiot	30 395 783	30 067 490	30 288 783	30 395 783	30 067 490	30 288 783
Palkat ja palkkiot % liikevaihdosta	56,4	57,3	52,2	56,4	57,2	52,1
Henkilöstömäärä *	582	596	639	582	596	639
Vuokrat **	6 357 113	9 823 802	8 032 136	6 357 113	9 821 423	8 038 698
Vuokrat % liikevaihdosta	11,8	18,7	13,8	11,8	18,7	13,8
Ennakkovuokrat, pitkäaikaiset	10 765 463	11 496 385	12 353 812	10 765 463	11 496 385	12 353 812
Omavaraisuusaste (%)	80,6	83,8	84,9	79,0	82,4	77,1
Oman pääoman tuotto (%)	1,5	-14,7	0,1	1,5	-16,8	1,4
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	1,2	-14,8	0,1	1,4	-16,7	1,3
Quick ratio	3,7	4,2	4,2	3,1	3,5	3,7

* Keskimääräinen henkilöstömäärä laskettu henkilötyövuosina sivutoimisten opettajien kausivaihtelun takia.

** Vuoden 2015 vuokriin sisältyy 2 462 413 € Puistokadun pitkäaikaisen vuokrasopimuksen purkukorvausta.

TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Koulutus

Jyväskylän ammattikorkeakoulun [JAMK] tutkintokoulutus saavutti 2016 1 121 amk-tutkinnon määrän (v. 2015 1 108), minkä lisäksi tuotettiin 179 ylempää ammattikorkeakoulututkintoa (v. 2015 198). Avoimessa ammattikorkeakoulussa suoritettujen opintopisteiden määrä oli 11 456 (v. 2015 11 766).

Ammatillisessa opettajakorkeakoulussa oli tilikaudella 771 opiskelijaa ja ammatillisen opettajapätevyyden saavutti 422 henkilöä.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- kehitystoiminnan [TKI-toiminta] volyyymi kääntyi selvään kasvuun kahden vaikeamman vuoden jälkeen. Volyyymi kasvoi merkittävästi edellisen vuoden tilanteesta 7,6 M€ (v. 2015: 6,9 M€). Ulkopuolisen rahoituksen määrä lähes kaksinkertaistui ollen 4,7 M€ (v. 2015: 2,5 M€). TKI-hankkeita valmisteltiin laajasti eri rahoitusohjelmia hyödyntäen. Uusia TKI-hankkeita saatiin käyntiin myönnettyjen rahoitusten avulla. Suuri osa rahoituspäätöksistä saatiin tosin ennakoitua myöhemmin, mikä osaltaan hidasti TKI-toiminnan toteuttamista ja aiheutti osaltaan sen, ettei suunniteltuihin tavoitteisiin päästy. Rahoittajien käsittelyssä oli vuoden vaihteessa edelleen lukuisia hankehakemuksia.

Merkittävin valmistelupanostus oli kaikkien ammattikorkeakoulujen yhteinen eAMK-oppimisen uusi ekosysteemi –hanke, jonka valmistelusta JAMK vastasi. Hankkeen suunniteltu kustannusarvio on n. 5 miljoonaa euroa koko hankeconsortion osalta.

TKI-toiminta painottui JAMKin uuden strategian mukaisiin vahvuusaloihin, joita ovat koulutus- ja liiketoimintaosaaminen, biotalous, sovellettu kyberturvallisuus, monialainen kuntoutus sekä nousevana alana automaatio ja robotiikka. Vahvuusalojen toiminta käynnistyi monialaisesti. Samoin yhteistyö keskeisten kumppaneiden, Jyväskylän yliopiston ja koulutuskuntayhtymän kanssa oli monipuolista. JAMKin asiantuntijat toimivat aktiivisesti Kankaan, Kukkulan (Uusi ja vanha sairaala) ja Hippoksen alueen kehittämässä. Lisäksi EduFutura –yhteistyö saatiin käyntiin.

Muu toiminta

Liiketoiminnan liikevaihto oli noin 4,4 M€ (2015 4,3 M€). Taantumasta ja julkistaloudellisten asiakkaiden rahoituksen leikkauksista huolimatta palvelutoiminnan volyyymi säilyi korkeana ja kertoo JAMKin kilpailukyvystä työelämän organisaatioiden keskuudessa.

JAMK on keskittänyt palvelutoiminnan sellaisille osaamisalueille, jotka osaamis pohjaltaan perustuvat julkiseen koulutustehtävään. Tällöin palvelutoiminta vahvistaa erityisesti laadullisesti koulutusta ja pitää sen työelämän kannalta relevanttina ja ajantasaisena.

Henkilöstö

Jyväskylän ammattikorkeakoulussa henkilöstömäärä oli päättyneellä tilikaudella 582 (v. 2015 596 henkilöä). Keskimääräinen henkilöstömäärä laski 14 henkilöllä. Henkilöstökulut nousivat 0,6 M€.

Jyväskylän ammattikorkeakoulun tutkintotavoitteet 2017-2020

OKM:n sopimuksen mukainen luokittelu	Tavoite 2017-2020 keskim.	Tulos 2016	Tulos 2015	Tulos 2014
Ammattikorkeakoulututkinnot yhteensä	1 063	1 121	1 108	1 121
- Taiteet ja kulttuurialat, kasvatusalat, yhteiskuntatieteet (AMK)	38	56	72	78
- Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat (AMK)	325	347	309	338
- Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat (AMK)	320	346	346	360
- Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat (AMK)	380	372	381	345
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot yhteensä	205	179	198	164
Ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneet	390	422	431	424

TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Toiminta on jatkunut suunnitellun mukaisena tilikauden päättymisen jälkeen.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen leikkaukset vaikuttivat voimakkaimmin vuosina 2015 ja 2016. Nyt tutkintokoulutuksen rahoituksessa odotettavissa positiivista kehitystä edellyttäen, että ammattikorkeakoulu säilyttää suhteellisen asemansa muiden ammattikorkeakoulujen kesken eikä ministeriö enää laske ammattikorkeakouluille suunnattua rahoitusta.

TKI- toiminnan volyyymi on lähtenyt jälleen kasvuun ja sen odotetaan kasvavan seuraavina vuosina. Palvelutoiminta on säilynyt hyvässä liikevaihdonkehityksessä. Koulutusviennistä on muodostunut vahva tukijalka liiketoimintaan. Liiketoiminnan hallitun kasvun rinnalla on myös tuloksellisuutta parannettava.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Pääasialliset riskit ovat opetuksen rahoitukseen vaikuttavat eduskunnan päätökset korkeakoulujen rahoitukselle. Tähän liittyy myös rahoitusmittareiden näkökulmasta se, kuinka hyvin Jyväskylän ammattikorkeakoulu säilyttää suhteellisen asemansa muihin ammattikorkeakouluihin nähden. OKM:n rahoitusmittarit muuttuivat vuoden 2017 alussa, mutta sen ei oleteta heikentävän JAMKin taloudellista asemaa.

Toimitilojen osalta haasteena on ollut sisäilmahaasteiden hallinta, mutta päätökseen saatujen korjausten myötä odotetaan tilanteeseen merkittävää parannusta.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu selvittää mahdollisuutta keskittää toimintansa pääosin yhteen uudisrakennukseen. Rakennushanke vaikuttaa toteutuessaan voimakkaasti yhtiön talouteen ja lisää jonkin verran talouden ja toiminnan riskitasoa.

YMPÄRISTÖASIAT

Yhtiön liiketoiminnalle ei ympäristölainsäädäntö ja siinä tapahtuvat muutokset aiheuta erityisiä toimia, mutta ympäristöasioiden huomioimisella voi olla yhtiön imagon kannalta merkitystä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu on aktiivinen biotalouden TKI- ja koulutustoiminnassa sekä ollut mukana Sitran hankkeessa Resurssiviisas Jyväskylä.

HALLINTO JA ORGANISAATIO

Emoyhtiön hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 11 kertaa. Sen tärkeimpiä päätöksiä olivat sääntömääräiset budjetti- ja tilinpäätösasiat sekä tavoite- ja tulossopimusesitykset.

Toimitusjohtajana on toiminut rehtori Jussi Halttunen, toimitusjohtajan sijaisena on toiminut vararehtori Heikki Malinen sekä tilintarkastajina BDO Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Jarmo Lohi, KHT, JHT.

Yhtiön johtoryhmä:

Puheenjohtaja	Jussi Halttunen, toimitusjohtaja Heikki Malinen, vararehtori Mikko R. Salminen, hallintojohtaja Pekka Jääskö, liiketoimintajohtaja, JAMK Generator Pasi Raiskinmäki, yksikönjohtaja, Teknologiayksikkö Pekka Risku, yksikönjohtaja, Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Henkilöstön edustaja	(1.1. – 31.7.2016) Esa Salmikangas, lehtori (1.8. – 31.12.2016) Heljä Kautto, johdon sihteeri Asta Wahlgren, yksikönjohtaja, Liiketalousyksikkö
Sihteeri	Heli Toivola, markkinointipäällikkö

Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy:n hallituksen jäsenet
1.1.– 31.12.2016:

Aila Paloniemi, puheenjohtaja	Tuuli Kirsikka Pirttiaho (1.1.-25.4.2016)
Lotta Ahola	Uljas Valkeinen (1.1.-25.4.2016)
Vesa Arkko (25.4.-31.12.2016)	Jari Vähäpesola (25.4.-31.12.2016)
Simo Halttunen	Henkilöstön edustaja Mirja Nojonen
Jouni Kurkela	Opiskelijoiden edustaja Olli Molander (1.1.-25.4.2016)
Pauli Partanen	Opiskelijoiden edustaja Juha Salmi (25.4.-31.12.2016)

sekä Jyväskylän kaupungin controllerina Eino Leisimo.

Hallituksen sihteerinä on toiminut hallintojohtaja Mikko R. Salminen.

Yhtiökokous kokoontui 25.4.2016.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu -konserni on Jyväskylän kaupunkikonsernin alakonserni. Kaupunkikonsernin kotipaikka on Jyväskylän kaupunki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta: Jyväskylän kaupunki, Talouskeskus
liikelaitos, Heikinkatu 3 B, 40100 Jyväskylä.

YHTIÖN OSAKKEET

Emoyhtiöllä on 160 saman lajista osaketta, joiden nimellisarvo on 168,19 €.

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖKOKOUKSELLE

Hallitus esittää yhtiökokoukselle tilinpäätöksen hyväksymistä ja emoyhtiön tilikauden voiton
385 779,85 euroa jättämistä voittovarojen tilille.

EMOYHTIÖN TASE

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	78 312,07	79 451,94
Muut pitkävaikutteiset menot	5 462,40	7 127,16
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	83 774,47	86 579,10
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	39 432,98	59 432,06
Koneet ja kalusto	1 004 940,40	1 132 561,75
Muut aineelliset hyödykkeet	95 017,13	95 017,13
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 139 390,51	1 287 010,94
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 186 443,04	2 186 443,04
Muut osakkeet ja osuudet	188 494,48	188 493,48
Sijoitukset yhteensä	2 374 937,52	2 374 936,52
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 598 102,50	3 748 526,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	10 765 463,19	11 496 384,85
Muut saamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	10 765 463,19	11 496 384,85
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	800 948,75	914 423,20
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	17 956 607,57	16 820 753,29
Muut saamiset	2 797 799,04	1 328 192,25
Siirtosaamiset	153 459,95	177 293,36
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	21 708 815,31	19 240 662,10
Rahat ja pankkisaamiset	47 240,96	111 712,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	32 521 519,46	30 848 759,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	36 119 621,96	34 597 285,68

EMOYHTIÖN TASE

	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	26 910,07	26 910,07
Muut rahastot		
OKM-rahasto	2 521 000,00	2 521 000,00
Muut rahastot yhteensä	2 521 000,00	2 521 000,00
Edellisten tilikausien voitto	23 623 784,82	25 791 492,00
Tilikauden voitto/tappio	385 779,85	-2 167 707,18
Oma pääoma yhteensä	26 557 474,74	26 171 694,89
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieraspääoma		
Saadut ennakkomaksut	2 507 929,94	2 822 833,61
Ostovelat	1 057 056,71	692 793,51
Ostovelat saman konsernin yrityksille	137 679,95	128 821,20
Muut velat	3 361 311,34	2 361 652,86
Siirtovelat	2 498 169,28	2 419 489,61
Lyhytaikainen vieraspääoma	9 562 147,22	8 425 590,79
Vieraspääoma yhteensä	9 562 147,22	8 425 590,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	36 119 621,96	34 597 285,68

	1.1.2016 - 31.12.2016	1.1.2015 - 31.12.2015
EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA		
LIKEVAIHTO	53 872 124,93	52 541 225,05
Toiminnan muut tuotot	418 368,61	469 776,64
Toiminnan muut tuotot yhteensä	418 368,61	469 776,64
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-388 123,88	-426 184,68
Ulkopuoliset palvelut	-932 897,28	-888 033,10
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 321 021,16	-1 314 217,78
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-30 395 783,32	-30 067 489,93
Henkilösivukulut	-7 440 870,40	-7 169 321,91
Henkilöstökulut yhteensä	-37 836 653,72	-37 236 811,84
Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot	-670 426,54	-786 328,60
Poistot yhteensä	-670 426,54	-786 328,60
Toiminnan muut kulut	-14 103 872,80	-18 010 432,73
LIKEVOITTO	358 519,32	-4 336 789,26
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	27 304,80	16 230,29
Korkotuotot	5 275,93	13 495,88
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut	-5 320,20	-47 087,13
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	27 260,53	-17 360,96
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	385 779,85	-4 354 150,22
Vapaaehtoisten varauksen vähennys		2 186 443,04
TILIKAUDEN VOITTO	385 779,85	-2 167 707,18

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2016	31.12.2015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	83 774,47	86 579,10
Aineelliset hyödykkeet	1 139 390,51	1 287 010,94
Sijoitukset	819 443,83	819 442,83
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 042 608,81	2 193 032,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset	10 765 463,19	11 496 384,85
Lyhytaikaiset saamiset	25 529 080,71	23 022 077,71
Rahat ja pankkisaamiset	537 348,90	603 430,65
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	36 831 892,80	35 121 893,21
VASTAAVAA YHTEENSÄ	38 874 501,61	37 314 926,08

KONSERNITASE

VASTATTAVAA	31.12.2016	31.12.2015
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	26 910,07	26 910,07
OKM-rahasto Investointi- ja kehittämisrahasto Toimitilakustannusrahasto	2 521 000,00	2 521 000,00
Edellisten tilikausien voitto	26 341 288,82	30 715 178,43
Tilikauden voitto/tappio	423 155,50	-4 373 889,61
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	29 312 354,39	28 889 198,89
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma	9 562 147,22	8 425 727,19
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 562 147,22	8 425 727,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	38 874 501,61	37 314 926,08

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.2016 - 31.12.2016	1.1.2015 - 31.12.2015
LIKEVAIHTO	53 864 766,74	52 506 905,57
Liiketoiminnan muut tuotot	418 368,61	749 408,84
Materiaalit ja palvelut	-1 321 492,04	-1 403 251,76
Henkilöstökulut	-37 836 653,72	-37 236 811,84
Poistot	-670 426,54	-905 052,85
Liiketoiminnan muut kulut	-14 101 073,88	-18 111 307,26
LIKEVOITTO	353 489,17	-4 400 109,30
Rahoitustuotot ja -kulut	69 666,33	26 219,69
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA	423 155,50	-4 373 889,61
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	423 155,50	-4 373 889,61

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

1.1.-31.12.2016 1.1.-31.12.2015

Liiketoiminnan rahavirta:

Voitto / tappio ennen veroja	385 779,85	-4 354 150,22
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	670 426,54	786 328,60
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 260,53	17 360,96
Muut oikaisut		
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	1 028 945,86	-3 550 460,66

Käyttöpääoman muutos

Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-4 818 269,29	6 672 823,78
Lyhytaikaiset sijoitukset	4 000 000,00	-4 000 000,00
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-13 934,06	437,01
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	231 528,23	-1 151 587,68

Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	428 270,74	-2 028 787,55
---	------------	---------------

Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-5 320,20	-47 087,13
---	-----------	------------

Saadut osingot liiketoiminnasta		
---------------------------------	--	--

Saadut korot liiketoiminnasta	32 580,73	29 726,17
-------------------------------	-----------	-----------

Maksetut välittömät verot		
---------------------------	--	--

Rahavirta	455 531,27	-2 046 148,51
-----------	------------	---------------

Liiketoiminnan rahavirta (A)	455 531,27	-2 046 148,51
-------------------------------------	-------------------	----------------------

Investointien rahavirta:

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-520 001,48	-390 664,28
---	-------------	-------------

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeidenluovutustulot		
--	--	--

Ostetut osakkeet	-1,00	
------------------	-------	--

Maksetut välittömät verot		
---------------------------	--	--

Investointien rahavirta (B)	-520 002,48	-390 664,28
------------------------------------	--------------------	--------------------

Rahoituksen rahavirta:

Maksullinen oman pääoman lisäys		
---------------------------------	--	--

Rahastojen lisäys		2 521 000,00
-------------------	--	--------------

Rahoituksen rahavirta (C)	0,00	2 521 000,00
----------------------------------	-------------	---------------------

Rahavarojen muutos (A + B + C) lisäys (+) / vähennys (-)	-64 471,21	84 187,21
---	-------------------	------------------

Rahavarat tilikauden alussa	111 712,17	27 524,96
-----------------------------	------------	-----------

Rahavarat tilikauden lopussa	47 240,96	111 712,17
------------------------------	-----------	------------

	64 471,21	-84 187,21
--	-----------	------------

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto / tappio ennen veroja	423 155,50	-4 373 889,61
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	670 426,54	905 052,85
Rahoitustuotot ja -kulut	-69 666,33	-26 219,69
Muut oikaisut		
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	1 023 915,71	-3 495 056,45
 Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-4 817 872,53	8 172 587,75
Lyhytaikaisten sijoitusten muutos	3 999 863,60	-5 500 000,00
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-13 934,06	437,01
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	231 528,23	-1 158 854,09
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	423 500,95	-1 980 885,78
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	37 085,60	-3 506,48
Saadut osingot liiketoiminnasta	32 580,73	29 726,17
Saadut korot liiketoiminnasta		
Maksetut välittömät verot		
Rahavirta	493 167,28	-1 954 666,09
Liiketoiminnan rahavirta (A)	493 167,28	-1 954 666,09
 Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-520 001,48	-390 664,28
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeidenluovutustulot	0,00	1 570 367,80
Ostetut osakkeet	-1,00	0,00
Maksetut välittömät verot		
Investointien rahavirta (B)	-520 002,48	1 179 703,52
 Rahoituksen rahavirta:		
Rahastojen lisäys	0,00	2 521 000,00
Muut saamiset	1 250 000,00	-1 250 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	1 250 000,00	1 271 000,00
 Rahavarojen muutos (A + B + C) lisäys (+) / vähennys (-)	1 223 164,80	496 037,43
 Rahavarat tilikauden alussa	3 133 860,50	2 637 823,07
Rahavarat tilikauden lopussa	4 357 025,30	3 133 860,50
	-1 223 164,80	-496 037,43

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisessa noudatettu kirjapitolakia ja Opetus- ja kulttuuriministeriön taloushallinnon koodistoa.

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Saadut avustukset on kirjattu hankintameno vähennykseksi. Suunnitelman mukaiset poistot on tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-kuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

ICT-ohjelmistot ja -laitteet	3 vuotta
Koneet ja kalusto	3-8 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Bioenergiakeskuksen lämpökeskus	8 vuotta

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty Jyväskylän Turbiini Oy ja JAMK Turbiini-Rahasto Oy. Konsernitilinpäätös on laadittu hankintameno menetelmällä. Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**LIKEVAIHTO**

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
OKM:n perusrahoitus	42 464 920,00	42 921 968,00	42 464 920,00	42 921 968,00
Valtio	1 212 543,60	1 636 804,62	1 212 543,60	1 636 804,62
Kunnat	156 623,04	110 929,08	156 623,04	110 929,08
Tekes ja Akatemia	494 223,45	476 258,19	494 223,45	476 258,19
EU	3 409 398,99	1 391 042,42	3 409 398,99	1 391 042,42
Muut	1 110 670,94	947 777,40	1 110 670,94	947 777,40
Tuet ja avustukset	6 383 460,02	4 562 811,71	6 383 460,02	4 562 811,71
Maksut ja korvaukset	301 451,96	250 449,52	301 451,96	250 449,52
Muu liikevaihto	4 714 934,76	4 408 220,53	4 722 292,95	4 442 540,01
Keskeneräisten muutos	0,00	363 455,81	0,00	363 455,81
Yhteensä	53 864 766,74	52 506 905,57	53 872 124,93	52 541 225,05

TOIMINNAN MUUT TUOTOT

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
Vuokratuotot	297 837,16	419 393,43	297 837,16	419 393,43
Muut tuotot	120 531,45	330 015,41	120 531,45	50 383,21
Yhteensä	418 368,61	749 408,84	418 368,61	469 776,64

HENKILÖSTÖKULUT

15(24)

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
Henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä	582	596	582	596
Palkat ja palkkiot	30 395 783,32	30 067 489,93	30 395 783,32	30 067 489,93
Eläkekulut	5 593 118,72	5 586 961,48	5 593 118,72	5 586 961,48
Muut henkilösivukulut	1 847 751,68	1 582 360,43	1 847 751,68	1 582 360,43
Yhteensä	37 836 653,72	37 236 811,84	37 836 653,72	37 236 811,84

Henkilökunnan lahjat ollut vuonna 2015 Muut henkilösivukulut -kohdassa, siirretty vuonna 2016 Liiketoiminnan muut kulut -kohtaan.

Johdon palkat ja palkkiot

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja hallitusten jäsenet	257 339,37	256 047,72	257 339,37	256 047,72
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

POISTOT

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	670 426,54	905 052,85	670 426,54	786 328,60

TOIMINNAN MUUT KULUT

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
Myyönnetyt stipendit ja avustukset	707 751,88	719 191,76	707 751,88	719 191,76
Ulkopuoliset palvelut	6 699 675,92	7 275 961,62	6 698 264,12	7 177 466,29
Vuokrat	6 352 732,56	9 823 802,02	6 357 113,28	9 821 422,82
Muut kulut	337 010,57	281 167,08	336 840,57	281 167,08
Luottotappiot	3 902,95	11 184,78	3 902,95	11 184,78
Yhteensä	14 101 073,88	18 111 307,26	14 103 872,80	18 010 432,73

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
BDO OY				
Tilintarkastuspalkkiot	11 453,68	9 521,40	10 071,08	8 765,00
Hanketilintarkastukset	12 402,60	25 431,62	12 402,60	25 431,62
Neuvonta	747,40	3 260,00	747,40	3 260,00
Yhteensä	24 603,68	38 213,02	23 221,08	37 456,62
Yhteensä	24 603,68	38 213,02	23 221,08	37 456,62

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
Osinkotuotot				
Muilta	68 087,80	56 933,69	27 304,80	16 230,29
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	4 133,24	10 094,71	3 099,44	7 806,46
Muilta	2 765,49	6 278,42	2 176,49	5 689,42
Muut rahoitustuotot				
Rahoitustuotot yhteensä	74 986,53	73 306,82	32 580,73	29 726,17
Korkokulut				
Muille	-5 320,20	-47 087,13	-5 320,20	-47 087,13
Korkokulut yhteensä	-5 320,20	-47 087,13	-5 320,20	-47 087,13
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	69 666,33	26 219,69	27 260,53	-17 360,96

KONSERNIN PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Koneet ja kalusto	Rakennukset	Muut aineell. hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2016	1 218 886,24	12 255 896,87	2 561 033,67	485 065,16	16 520 881,94
Keskeneräisten muutos					0,00
Lisäykset	64 243,72	524 463,67			588 707,39
Saadut tuet/hylätyt tuet		-68 705,91			-68 705,91
Vähennykset					0,00
Hankintameno 31.12.2016	1 283 129,96	12 711 654,63	2 561 033,67	485 065,16	17 040 883,42
Kertyneet poistot					
1.1.2016	1 132 307,14	11 123 335,12	2 501 601,61	390 048,03	15 147 291,90
Tilikauden poisto	67 048,35	583 379,11	19 999,08		670 426,54
Kertyneet poistot 31.12.2016	1 199 355,49	11 706 714,23	2 521 600,69	390 048,03	15 817 718,44
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	83 774,47	1 004 940,40	39 432,98	95 017,13	1 223 164,98

EMOYHTIÖN PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Koneet ja kalusto	Rakennukset	Muut aineell. hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2016	988 950,90	10 907 564,46	160 122,72	485 065,16	12 541 703,24
Keskeneräisten muutos					
Lisäykset	64 243,72	524 463,67		0,00	588 707,39
Saadut tuet		-68 705,91			-68 705,91
Vähennykset					
Hankintameno 31.12.2016	1 053 194,62	11 363 322,22	160 122,72	485 065,16	13 061 704,72
Kertyneet poistot					
1.1.2016	902 371,80	9 775 002,73	100 690,66	390 048,03	11 168 113,22
Tilikauden poisto	67 048,35	583 379,11	19 999,08		670 426,54
Kertyneet poistot 31.12.2016	969 420,15	10 358 381,84	120 689,74	390 048,03	11 838 539,76
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	83 774,47	1 004 940,40	39 432,98	95 017,13	1 223 164,98

SIIJOITUKSET

Osuudet saman konsernin yrityksissä	2016	2015
Jyväskylän Turbiini Oy, Jyväskylä - emoyhtiön omistusosuus 100 %	10 kpl	10 kpl
Yhtiö yhdistetään konserniin.		

SAAMISET

	Konserni		Emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Ennakkovuokrasaamiset	10 765 463,19	11 496 384,85	10 765 463,19	11 496 384,85
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	10 765 463,19	11 496 384,85	10 765 463,19	11 496 384,85
Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Myyntisaamiset	4 819,67	5 325,42	4 819,67	5 325,42
Ennakkovuokrasaamiset	730 921,66	730 921,66	730 921,66	730 921,66
Lyhytaikaiset lainasaamiset	21 040 542,64	18 614 060,73	17 220 866,24	16 083 630,88
Siirtosaamiset	0,00	1 199,37	0,00	875,33
Yhteensä	21 776 283,97	19 351 507,18	17 956 607,57	16 820 753,29
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	800 948,75	914 423,20	800 948,75	914 423,20
Muut saamiset	2 797 799,04	2 578 192,25	2 797 799,04	1 328 192,25
Siirtosaamiset	154 048,95	177 955,08	153 459,95	177 293,36
Yhteensä	3 752 796,74	3 670 570,53	3 752 207,74	2 419 908,81
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	25 529 080,71	23 022 077,71	21 708 815,31	19 240 662,10
Muiden saamisten olennaiset erät				
Maksatushakemussaamiset	2 711 850,76	1 282 622,32	2 711 850,76	1 282 622,32
Muut saamiset	85 948,28	1 295 569,93	85 948,28	45 569,93
Yhteensä	2 797 799,04	2 578 192,25	2 797 799,04	1 328 192,25
Siirtosaamisten olennaiset erät				
Kevään kulttuurisetelit	80 923,60	82 693,20	80 923,60	82 693,20
Buenos Aires, UAED	26 030,77		26 030,77	
Lakisääteisten vakuutusmaksujen palautus	1 183,53	69 461,17	1 183,53	69 461,17
Muut siirtosaamiset	45 322,05	25 800,71	45 322,05	25 138,99
Yhteensä	153 459,95	177 955,08	153 459,95	177 293,36

OMA PÄÄOMA

19(24)

	konserni		emoyhtiö	
	2016	2015	2016	2015
SIDOTTU OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	26 910,07	26 910,07	26 910,07	26 910,07
VAPAA OMA PÄÄOMA				
OKM-rahasto				
Alkusaldo 1.1.2016	2 521 000,00	0,00	2 521 000,00	0,00
Lisäys	0,00	2 521 000,00	0,00	2 521 000,00
Loppusaldo 31.12.2016	2 521 000,00	2 521 000,00	2 521 000,00	2 521 000,00
Investointi- ja kehittämisrahasto				
Alkusaldo 1.1.2016	0,00	3 027 350,11	0,00	3 027 350,11
Lisäys		-3 027 350,11		-3 027 350,11
Loppusaldo 31.12.2016	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilapalvelukustannusrahasto				
Alkusaldo 1.1.2016	0,00	7 300 000,00	0,00	7 300 000,00
Lisäys		-7 300 000,00		-7 300 000,00
Loppusaldo 31.12.2016	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien voitto				
Alkusaldo 1.1.2016	30 715 178,43	20 387 828,32	25 791 492,00	15 464 141,89
Lisäys	-4 373 889,61	10 327 350,11	-2 167 707,18	10 327 350,11
Loppusaldo 31.12.2016	26 341 288,82	30 715 178,43	23 623 784,82	25 791 492,00
Tilikauden voitto/tappio	423 155,50	-4 373 889,61	385 779,85	-2 167 707,18
OMA PÄÄ OMA YHTEENSÄ	29 312 354,39	28 889 198,89	26 557 474,74	26 171 694,89
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
	2016	2015	2016	2015
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat	137 679,95	128 821,20	137 679,95	128 821,20
Yhteensä	137 679,95	128 821,20	137 679,95	128 821,20
Velat muille				
Saadut ennakot ja projektien rahoitusosuudet	2 507 929,94	2 822 833,61	2 507 929,94	2 822 833,61
Ostovelat	1 057 056,71	692 929,91	1 057 056,71	692 793,51
Muut velat				
OKM-alkv kompensatio	1 722 382,10	817 353,90	1 722 382,10	817 353,90
Muut	1 638 929,24	1 544 298,96	1 638 929,24	1 544 298,96
Siirtovelat	2 498 169,28	2 419 489,61	2 498 169,28	2 419 489,61
Yhteensä	9 424 467,27	8 296 905,99	9 424 467,27	8 296 769,59
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	9 562 147,22	8 425 727,19	9 562 147,22	8 425 590,79
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Lomapalkkavelka	2 374 633,91	2 310 400,75	2 374 633,91	2 310 400,75
Muut	123 535,37	109 088,86	123 535,37	109 088,86
Yhteensä	2 498 169,28	2 419 489,61	2 498 169,28	2 419 489,61

VASTUUT JA VAKUUDET

20(24)

VUOKRAVASTUUT

Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät

	2016	2015	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	335 745,17	527 762,36	335 745,17	528 758,36
Myöhemmin maksettavat	301 104,90	438 136,06	301 104,90	438 136,06
Yhteensä	636 850,07	965 898,42	636 850,07	966 894,42

TILAVUOKRAVASTUUT

Voimassaolevat vuokrasopimukset 31.12.2016:

	vuokra-aika	vuokra-aika päättyy	vuokra-aikaa jäljellä	vuokravastuu
Vuokravastuut yhteensä	30 v	30.6.2036	19 v 6 kk	85 788 241,76

Vuokravastuut laskettu tammikuun 2017 vuokrasummilla.

KONSERNIIN KUULUVAA KIRJANPITOVELVOLLISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Yhtiö kuuluu Jyväskylän kaupunkikonserniin. Konsernitilinpäätös on saatavilla osoitteesta Heikinkatu 3 B, 40100 Jyväskylä.

Toimintokohtainen erittely toiminnan tuotoista ja kuluista
1 000 €

Koulustoiminta	Perustehtävä	Liiketoiminta	Kaikki yhteensä
Tuotot			
Perusrahoitus	38 678,92	0,00	38 678,92
Tuet ja avustukset	733,76	120,50	854,26
Maksut ja korvaukset	291,16	-0,28	290,89
Muu liikevaihto	1 961,64	2 826,80	4 788,43
Toiminnan muut tuotot	93,76	8,13	101,90
Kulut			
Materiaalit ja palvelut	-788,52	-178,47	-966,98
Henkilöstökulut	-22 174,59	-2 092,60	-24 267,18
Muut toimintakulut	-8 204,47	-415,99	-8 620,46
Poistot	-155,62	0,00	-155,62
Osuus yhteisistä kuluista	-5 543,45	-477,92	-6 021,37
Koulustoiminta yhteensä	4 892,60	-209,81	4 682,79
T&K toiminta			
Tuotot			
Perusrahoitus	2 001,36	0,00	2 001,36
Tuet ja avustukset	4 702,53	0,00	4 702,53
Maksut ja korvaukset	10,57	0,00	10,57
Muu liikevaihto	298,63	139,50	438,13
Toiminnan muut tuotot	3,50	0,00	3,50
Kulut			
Materiaalit ja palvelut	-134,38	-1,19	-135,57
Henkilöstökulut	-7 626,73	-75,28	-7 702,01
Muut toimintakulut	-1 815,53	-9,43	-1 824,97
Poistot	-125,40	0,00	-125,40
Osuus yhteisistä kuluista	-1 703,30	-15,28	-1 718,58
T&K toiminta yhteensä	-4 388,75	38,31	-4 350,44
Muu yhteiskunnallinen toiminta			
Tuotot			
Perusrahoitus	951,31	0,00	951,31
Tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00
Maksut ja korvaukset	0,00	0,00	0,00
Muu liikevaihto	0,00	1 155,74	1 155,74
Toiminnan muut tuotot	0,22	340,23	340,45
Kulut			
Materiaalit ja palvelut	-4,28	-73,37	-77,65
Henkilöstökulut	-513,80	-747,49	-1 261,29
Muut toimintakulut	-238,96	-448,30	-687,26
Poistot	-3,55	-31,19	-34,74
Osuus yhteisistä kuluista	-134,65	-225,73	-360,38
Muu yhteiskunnallinen toiminta yhteensä	56,29	-30,12	26,17
Tuloslaskelman liikevoitto/-tappio	560,15	-201,63	358,52
Liikevoiton/-tappion jälkeiset erät			27,26
Tilikauden voitto/tappio			385,78
Yhteisten toimintojen tuotot ja kulut			
Tuotot			
Perusrahoitus	6 621,56		
Tuet ja avustukset	0,00		
Maksut ja korvaukset	28,25		
Muu liikevaihto	46,44		
Toiminnan muut tuotot	117,00		
- siirretty toiminnolle	6 813,25		
Kulut			
Materiaalit ja palvelut	-168,29		
Henkilöstökulut	-4 606,17		
Muut toimintakulut	-2 971,19		
Poistot	-354,67		
- siirretty toiminnolle	-8 100,33		
	-1 287,07		

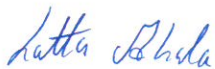
	1.1.2016 - 31.12.2016	1.1.2015 - 31.12.2015
LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA		
LIIKEVAIHTO	4 187 899,95	3 929 969,00
Toiminnan muut tuotot	253 714,98	370 222,00
Toiminnan muut tuotot yhteensä	253 714,98	370 222,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 448,07	-79 191,00
Ulkopuoliset palvelut	-625 305,41	-403 463,00
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-692 753,48	-482 654,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 376 590,85	-2 426 615,00
Henkilösivukulut	-533 101,34	-541 589,00
Henkilöstökulut yhteensä	-2 909 692,19	-2 968 204,00
Poistot		
Suunnitelman muk. poistot	-31 188,89	-19 465,00
Poistot yhteensä	-31 188,89	-19 465,00
Toiminnan muut kulut	-869 739,39	-782 485,00
LIIKEVOITTO	-61 759,02	47 383,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	-649,76	-188,00
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-649,76	-188,00
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-62 408,78	47 195,00
TILIKAUDEN VOITTO	-62 408,78	47 195,00

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU OY:N TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUKSELLAAN VAHVISTAVAT

Jyväskylässä 20. päivänä helmikuuta 2017

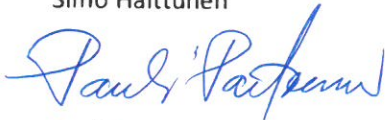
Aila Paloniemi

Lotta Ahola

Simo Halttunen

Pauli Partanen

Mirja Nojonen

Vesa Arkko

Jouni Kurkela

Jari Vähäpesola

Toimitusjohtaja:

Jussi Halttunen

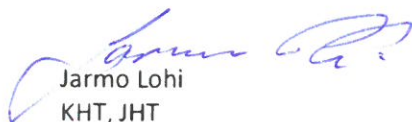
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen kertomus.

Jyväskylässä 11. päivänä huhtikuuta 2017

BDO Oy

Jarmo Lohi
KHT, JHT

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU OY

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄÄKIRJA	SÄHKÖINEN ARKISTO
PÄIVÄKIRJA	SÄHKÖINEN ARKISTO
RESKONTALISTAT	SÄHKÖINEN ARKISTO
KIRJANPIDON TOSITTEET	SÄHKÖINEN ARKISTO
PALKKAKIRJANPITO	PALKKALISTAT
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS	SIDOTTU
TASE-ERITTELYT	MAPITETTU

TOSITELAJIT JA SÄILYTYSTAVAT:

6	Maksut myyntireskontraan	paperituloste
9	Palkkasiirrot	paperituloste
10	Maksut ostoreskontrasta	paperituloste
11	Travel matkalaskujen siirto kirjanpitoon	paperituloste
12	Poistot kirjanpitoon	paperituloste
15	Lyhytkurssit kirjanpitoon	paperituloste
14, 19	Kassatositteet	paperitosite
28, 29	Muistiotositteet	paperitosite
39	Hyvityslaskujen kohdistus	paperitosite
40	Myyntilaskut	sähköinen arkisto
50	Ostolaskut	sähköinen arkisto
81-85	Maksuliikenne, tiliotteet	paperituloste

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy:n (y-tunnus 1006550-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2016. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

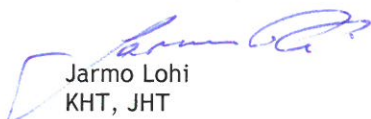
Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muu informaatio

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Jyväskylässä 11. huhtikuuta 2017

Finnpartners BDO Oy, tilintarkastusyhteisö

Jarmo Lohi
KHT, JHT